

KRİTİK DÖNEM

Kritik Dönem Nedir?
Kritik Dönemin Önemi

Çocukların gelişiminde belirli davranışların kazanıldığı önemli dönemler vardır. **Bireyin belirli davranışları kazanmaya daha yatkın olduğu bu dönemlere kritik dönem adı verilir.** Davranış ya da beceriler bu dönemde kazanılmazsa yaşamın ilerleyen yıllarında kazanılması oldukça güç olabilmektedir.

Kritik dönemin en önemli özelliği belirli bir zaman aralığını kapsıyor oluşudur.

Erken çocukluk yılları (0-6 yaş) birçok kritik dönemi içerir. Anne ve babalar çocuklarının becerileri kazanmaları için gelişim özelliklerini de dikkate alarak uygun çevresel uyaranlar sunmalıdır.

1,5 - 3 yaş aralığı tuvalet eğitimine başlamak için kritik bir dönemi kapsar. Bu yaş aralığında sağlıklı bir tuvalet eğitim süreci yürütülmezse ilerleyen yıllarda çocuğun bu beceriyi kazanması ve sürdürmesi zorlaşacaktır.

Dil gelişimi için kritik dönem 0-3.5 yaş aralığıdır. Çocuklar bu zaman aralığında çevresel olarak çeşitli seslere ve konuşulan dile maruz kalırlar. Bu dönem çocukların dili edinmek için çevresel uyaranlara en açık oldukları zamanı kapsar. Eksik yaşantılar (çocukla çok sınırlı iletişime geçilmesi, dile çok sınırlı ya da hiç maruz kalınmaması) çocuğun dili edinmesini güçleştirecektir.

Dil gelişimi erkek ve kız çocuklarında farklı hızda olabilmektedir.

İnce motor kaslarının gelişimi için uygun zaman 3-6 yaş aralığıdır. Çocuklar bu dönemde el ve parmak kaslarını kullanarak küçük nesnelere oynamaya, detaylarla ilgilenmeye başlayacaklardır. Küçük kas becerilerini desteklemek için resim yapması, makasla şekiller kesmesi, saçlarını taraması, oyun hamurlarıyla oynaması, fermuar kapaması, bağcık bağlamaya çalışması desteklenmelidir.

Unutmayın! Kritik dönemler çocuğun kendi başına becerileri edinebileceği anlamına gelmez. Kritik dönem, beceriyi edinmek için çocuğun hazır bulunduğu zaman dilimini kapsar. Anne ve babalar çocuklarının becerileri edinmesi için onlara uygun çevreyi sağlamalıdır. Çocuklara uygun koşullar sağlanmadığı takdirde gelişimleri sekteye uğrayabilmektedir.